

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Plat poslanců a poslanecké náhrady ve vybraných evropských zemích

Obsah:

ÚVOD	4
ČESKÁ REPUBLIKA	4
FRANCIE	7
MAĎARSKO	10
NĚMECKO	12
POLSKO	14
RAKOUSKO	16
SLOVENSKO	18
ZÁVĚR	20
ZDROJE	20

Srovnávací studie č. 1.239
prosinec 2017
autor: Barbora Mičicová

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: STUDIE
Název: Plat poslanců a poslanecké náhrady ve vybraných evropských zemích	Typ edice: online, ISSN 2533-4131
Autoři: Mičicová, B..	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
Číslo: Srovnávací studie č. 1.239	První vydání edice: červenec 1991
Datum: prosinec 2017	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova: poslanec, plat, náhrady	Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Shrnutí

Práce je zaměřena na srovnání výše poslaneckého platu, funkčních příplatků a poslaneckých náhrad v zemích V4, Francii, Německu a Rakousku. Práce se zaměřuje na způsob čerpání poslaneckých náhrad a na otázku, zda jsou plat, příplatky a náhrady předmětem daně z příjmu.

This study compares the salaries of Members of Parliament, including other emoluments and allowances in the V4 countries (Czech Republic, Slovakia, Hungary, Poland), as well as in France, Germany and Austria. Information is presented with a focus on how allowances are drawn and whether the salary, other emoluments and allowances are subject to income tax.

Obsah

ÚVOD.....	4
ČESKÁ REPUBLIKA	4
A) PLAT POSLANCŮ	4
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	4
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	5
FRANCIE.....	7
A) PLAT POSLANCŮ	7
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	8
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	8
MAĎARSKO.....	10
A) PLAT POSLANCŮ	10
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	10
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	10
NĚMECKO	12
A) PLAT POSLANCŮ	12
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	12
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	13
POLSKO.....	14
A) PLAT POSLANCŮ	14
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	14
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	15
RAKOUSKO.....	16
A) PLAT POSLANCŮ	16
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	17
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	17
SLOVENSKO	18
A) PLAT POSLANCŮ	18
B) PŘÍPLATKY FUNKCIONÁŘŮ	18
C) POSLANECKÉ NÁHRADY.....	18
ZÁVĚR.....	20
ZDROJE.....	20

Úvod

Tato práce se zabývá platem poslanců, funkčními příplatky a poslaneckými náhradami v zemích Visegrádské čtyřky (Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko), ve Francii, Německu a Rakousku. U každé země je uveden právní předpis, na základě kterého je plat poslance stanoven a zda jde předmětem daně z příjmu. V případě, že plat poslance není navázán na průměrnou měsíční mzdu v daném státě (Česká republika, Slovensko), je uveden rovněž měsíční průměrný hrubý výdělek podle dostupných údajů Eurostatu.¹

V druhé části jsou uvedeny všechny příplatky funkcionářů parlamentů porovnávaných zemí a ve třetí části pak typy a způsoby čerpání poslaneckých náhrad a případně jejich výše. Pokud jsou náhrady pro jednotlivého poslance provázány s náhradami poskytovanými poslaneckým klubům, jsou popsány oba druhy náhrad. Tato práce není zaměřena na nároky poslanců po skončení jejich mandátu (odstupné) a na benefity rodinných příslušníků poslanců.

Česká republika

A) Plat poslanců

Plat poslanců upravuje zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu. Platová základna činí od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku 2,75násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok.² Výši platové základny pro příslušný kalendářní rok vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením.

Platová základna poslance pro rok 2017 činí (2,45 x 26 830) 65 733, 50 Kč (cca 2 435 €). Platová základna se pak podle § 8 zákona č. 236/1995 Sb. násobí koeficientem 1,08. Plat poslance bez příplatků je tedy cca 71 000 Kč (cca 2 700 €). Plat poslance je předmětem daně z příjmu.

B) Příplatky funkcionářů

Podle § 8 zákona o platu se platový koeficient poslance zvyšuje:

- a) místopředsedovi podvýboru o 0,11 (tzn. 65 733,50 x 1,19),
- b) místopředsedovi výboru, předsedovi podvýboru a za každých 15 členů poslaneckého klubu jednomu místopředsedovi poslaneckého klubu o 0,22,
- c) předsedovi výboru, předsedovi poslaneckého klubu, předsedovi komise a předsedovi vyšetřovací komise komory Parlamentu, předsedovi delegace Parlamentu České republiky v Parlamentním výboru přidružení Evropské unie a České republiky a vedoucím stálých delegací Parlamentu České republiky do meziparlamentních organizací o 0,44; předsedovi poslaneckého

¹ Jedná se o roční hrubý průměrný výdělek (hrubou mzdu) v eurech, tedy odměnu vyplácenou zaměstnanci (zaměstnavatelem) před srážkou daně a odvodů, které jsou placeny zaměstnancem a strhávány zaměstnavatelem. Částka obsahuje také všechny prémie (včetně např. 13. a 14. platu a všech jiných bonusů) vyplácené v daném roce bez ohledu na to jestli jsou tyto odměny pravidelné. Sběr dat provádějí jednotlivé členské země EU a poskytují je následně Eurostatu. K dispozici jsou zhruba 12 měsíců po skončení referenčního období.

² K aktuálně sporné otázce publikace dat za mzdy v nepodnikatelské sféře ze strany ČSÚ viz:

<http://www.statistikaamy.cz/2016/05/csu-nejde-publikovat-data-za-mzdy-v-nepodnikatelske-sfere/> resp., také tiskovou zprávu ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/usneseni-vlady-o-mzde-v-nepodnikatelske-sfere-je-pro-csu-nejakceptovatelné>, článek Právní rádce: <https://pravni-radce.ihned.cz/c1-65942700-statistici-se-prou-s-vladou-kvuli-mzde-soudcu-a-politiku>

klubu se dále zvyšuje platový koeficient o 0,03 za každých i započatých deset členů poslaneckého klubu nad nejnižší počet stanovený zvláštním zákonem,

d) místopředsedovi komory Parlamentu o 0,98,

e) místopředsedovi komory Parlamentu, který jako první zastupuje předsedu komory Parlamentu, o 1,09,

f) předsedovi komory Parlamentu o 1,82.

C) Poslanecké náhrady

Poslanci náleží víceúčelová paušální náhrada výdajů na reprezentaci a na stravování při tuzemských cestách ve výši 16 % platové základny (10 600 Kč).

Dále poslanci náleží víceúčelová paušální náhrada výdajů na dopravu vlastním vozidlem nebo nájemným dopravním prostředkem z místa trvalého pobytu do místa sídla orgánu, v němž vykonává funkci, a zpět, v místě sídla tohoto orgánu a při cestách spojených s výkonem funkce a výdajů na dopravu veřejnými hromadnými dopravními prostředky, s výjimkou letecké dopravy, při tuzemských cestách spojených s výkonem funkce podle vzdálenosti obce, v níž má poslanec trvalý pobyt, od sídla komory Parlamentu nebo od obce, v níž má poslanec kancelář, při vzdálenosti

1. do 50 km ve výši 40 % platové základny (26 300 Kč),
2. nad 50 km ve výši 45 % platové základny (29 600 Kč),
3. nad 150 km ve výši 50 % platové základny (32 900 Kč),
4. nad 250 km ve výši 60 % platové základny (39 500 Kč).

Paušální náhrady jsou předmětem daně z příjmu, ale neodvádí se z nich zdravotní a sociální pojištění.

Dále se poslancům poskytuje náhrada prokázaných výdajů na dopravu při zahraničních cestách, výdajů na ubytování při tuzemských cestách a výdajů na ubytování při zahraničních cestách, v případě, že jsou spojeny s výkonem funkce.

Náhrada výdajů na stravování a některé další výdaje při zahraničních cestách, se poskytuje ve výši 2,5násobku (předsedovi Poslanecké sněmovny ve výši 3,5násobku) sazby stanovené zvláštním předpisem pro zaměstnance v pracovním poměru³.

Náhrada výdajů na přechodné ubytování v místě sídla orgánu, v němž vykonává funkci, se poskytne až do výše 17 000 Kč. Náhrada se vyplácí v případě, že poslanec o ni požádal místo naturálního plnění (ubytování zajišťované Kanceláří Poslanecké sněmovny) a předložil příslušnou dohodu o nájmu nebo podnájmu.

Náhrada výdajů na odborné a administrativní práce se poskytne do výše 25 % platové základny (16 433 Kč); způsob čerpání náhrady v kalendářním roce, druhy výdajů a způsob jejich vyúčtování stanoví orgán komory Parlamentu pověřený komorou. Proplácení probíhá na základě předložených dokladů.

³ Vyhláška č. 366/2016 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2017.

Těžce zdravotně postiženému poslanci, který potřebuje k výkonu své funkce průvodce nebo osobního asistenta, dále náleží jednorázová paušální náhrada výdajů na činnost průvodce nebo osobního asistenta ve výši 20 % platové základny.

Předsedovi komory Parlamentu a místopředsedovi komory Parlamentu náleží namísto paušálních náhrad výdajů na reprezentaci a na dopravu (s výjimkou letecké dopravy) víceúčelová paušální náhrada na reprezentaci, dopravu veřejnými hromadnými prostředky (s výjimkou letecké dopravy) a stravné při tuzemských cestách ve výši 58 % platové základny pro předsedu a 54 % pro místopředsedu Poslanecké sněmovny.

Poslanci dále náleží naturální plnění v podobě ubytování v místě sídla orgánu, pokud v tomto místě nemá trvalý pobyt, užívání jedné přiměřeně vybavené kanceláře ve svém volebním kraji nebo ve svém volebním obvodu zřízené po dohodě s poslancem a přednostní zřízení účastnické telefonní stanice.

Předseda výboru, předseda poslaneckého klubu komory Parlamentu, předseda delegace Parlamentu České republiky v Parlamentním výboru přidružení Evropské unie a České republiky a vedoucí stálých delegací Parlamentu České republiky do meziparlamentních organizací mají nárok na naturální plnění v podobě užívání služebního vozidla bez řidiče k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k umožnění styku s rodinou a zřízením a užívání jedné účastnické telefonní stanice.

Předseda Poslanecké sněmovny má navíc nárok užívání služebního vozidla s řidičem i bez něho k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k osobní dispozici a na užívání přiměřeně vybaveného bytu. Místopředseda Poslanecké sněmovny má nárok na užívání služebního vozidla s řidičem i bez něho k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k umožnění styku s rodinou, a pokud nemá místo trvalého pobytu v Praze, tak rovněž na přiměřeně vybavený byt.

Podle § 10 odst. 1 ve spojení s § 6 odst. 1 písm. f) zákona č. 236/ 1995 Sb., náleží poslanci naturální plnění v podobě užívání jedné přiměřeně vybavené kanceláře ve svém volebním kraji nebo ve svém volebním obvodu zřízené po dohodě s poslancem. Bližší podrobnosti stanovuje usnesení rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 14/2010. Limitní ceny za pronájem kanceláře jsou závislé na velikosti města:

Praha	27 000 Kč
Brno, Ostrava, Plzeň	25 000 Kč
ostatní statutární města a lázeňská města	22 000 Kč
ostatní města nad 25 000 obyv.	19 000 Kč
města nad 10 000 obyv.	16 000 Kč
obce nad 1 000 obyv.	10 000 Kč
ostatní obce	9 000 Kč

Velikost kanceláře je omezena zpravidla 40 m² včetně případného příslušenství (kancelářská jednotka). Ceny se rozumějí včetně příslušných služeb spojených s pronájmem (údržba, úklid, energie apod.). Cena pronájmu nábytku a vybavení je stanovena do výše 5 200 Kč měsíčně, částka na úhradu telefonních poplatků a připojení k internetu – do výše 5 000 Kč a limit na kancelářský materiál činí na prvotní výbavu v měsíci, v němž je uzavřena smlouva o pronájmu kanceláře 3000 Kč a dále měsíčně 2 200 Kč.

Kancelář Poslanecké sněmovny hradí dále výdaje na asistenta poslance formou faktury úhrady za služby asistenta osobě, která uzavře s Kanceláří smlouvu o poskytování služby asistenta. Limit celkových nákladů na tuto službu pro jednoho poslance se stanoví částkou 45 000 Kč měsíčně.⁴

Ztráta nároků:

Ztráta nároku je upravena v § 38 zákona o platu:

„§ 38

(1) Poslanec, který se v období jednoho kalendářního měsíce bez řádné omluvy neúčastnil dvou jednacích dnů komory Parlamentu nebo jejího orgánu, do něhož byl zvolen, ztrácí nárok na polovinu platu a polovinu paušálních náhrad, které by mu jinak náležely za měsíc následující. Při neomluvené neúčasti na nejméně čtyřech jednacích dnech ztrácí poslanec nárok na náležitosti uvedené ve větě první v plné výši. O důvodech ztráty nároku rozhoduje orgán komory Parlamentu pověřený komorou.

(2) Náležitosti podle tohoto zákona, s výjimkou naturálního plnění podle § 6 odst. 1 písm. f), nenáleží poslanci po dobu, po kterou vykonává funkci vedoucího nebo náměstka vedoucího ústředního orgánu státní správy, v jehož čele není člen vlády, náměstka ministra, zaměstnance Kanceláře prezidenta republiky nebo zaměstnance Nejvyššího kontrolního úřadu.

(3) Poslanci nenáleží plat, náhrada výdajů a naturální plnění po dobu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, výkonu ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence.

(4) Doba uvedená v odstavci 3 se nezapočítává do doby, z níž se stanoví počet celých ukončených let výkonu funkce poslance rozhodných pro výpočet odchodného.“

Francie

A) Plat poslanců

Odměňování členů parlamentu upravuje nařízení připojené k organickému zákonu č. 58-1210 z 13. prosince 1958 (*Ordonnance portant loi organique n° 58-1210 du 13 décembre 1958*⁵). Plat poslanců se skládá ze tří tzv. náhrad, které jsou předmětem daně z příjmu:

- Základní parlamentní náhrada je stanovena na základě platu nejvyšších státních úředníků. Je průměrem nejnižšího a nejvyššího platu úředníků „mimo tabulky“. Od 1. února 2017 je výše této náhrady 5 599,80 €.
- Ubytovací náhrada se poskytuje (stejně jako státním úředníkům) ve výši 3 % základní parlamentní náhrady, od 1. února 2017 tedy ve výši 167,99 €.
- Náhrada za funkci představuje 25 % součtu předešlých náhrad, tzn. 1 441,95 €.

Hrubý měsíční plat poslance tak v současnosti činí 7 209,74 € (po zdanění a dalších odečtech činí plat poslance 5 782,66 nebo 5 380,93 €). Poslanci nedostávají 13. plat.

⁴ Usnesení Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 544/2016.

⁵ Dostupné z: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000705195>

Podle dostupných údajů Eurostatu byl měsíční průměrný hrubý výdělek ve Francii v roce 2016 3 170,79 €. ⁶

B) Příplatky funkcionářů⁷

Příplatky funkcionářů nesmí přesáhnout 1,5násobek součtu základní parlamentní náhrady a náhrady za funkci.

Výše příplatku činí měsíčně:

- Pro předsedu Národního shromáždění 7 267,43 €
- Pro kvestory⁸ 5 003,57 €
- Pro místopředsedy Národního shromáždění 1 038,20 €
- Pro předsedy výborů a generální zpravodaje Výboru pro finance a Výboru pro sociální věci 879,59 €
- Pro předsedu výboru odpovědného za kontrolu účetnictví 879,59 €
- Pro prezidenta Rady pro posuzování vědeckých a technických možností 879,59 €
- Pro tajemníky předsednictva Národního shromáždění 692,14 €

C) Poslanecké náhrady

Poslancům je poskytována paušální náhrada na reprezentaci (*indemnité représentative de frais de mandat - IRFM*). Od 1. února 2017 je měsíční výše náhrady 5 840 € (5 383 € po odečtení sociálních odvodů). IRFM není předmětem daně z příjmu a nekontroluje se její využití. Na základě zákona č. 2017-1339 z 15. září 2017 o důvěře v politiku (*LOI n° 2017-1339 du 15 septembre 2017 pour la confiance dans la vie politique*⁹) bude od 1. ledna 2018 systém poskytování náhrady na reprezentaci změněn tak, že se již nebude jednat o paušální částku, ale každá komora parlamentu (předsednictvo komory) stanoví maximální výši náhrady a výčet způsobilých výdajů, které budou uhrazeny po předložení dokladů.

Poslanci mají dále přidělenou částku (kredit), která je kalkulována pro 3 osoby, které může poslanec zaměstnat, jako své spolupracovníky. Nicméně poslanec může zaměstnávat od 1 do 5 osob. Poslanec je zaměstnavatelem, který určuje plat a pracovní podmínky těchto zaměstnanců. Částka je každoročně přehodnocována stejně jako platy státních zaměstnanců. Od 1. února 2017 má kredit výši 9 618 €. Poplatky zaměstnavatele, sociální poplatky a daň platí Národní shromáždění. Nevyčerpaná částka zůstává v rozpočtu Národního shromáždění anebo může být poslancem poskytnuta parlamentní skupině na odměňování jejich zaměstnanců.

Doprava: Národní shromáždění zajišťuje bezplatné cestování poslanců v síti Francouzských drah SNCF v 1. třídě. Za tímto účelem vydává poslancům, kteří vlaky využívají kartu na jméno. Co se týče cestování v Paříži, Národní shromáždění má k dispozici flotilu automobilů s řidiči, které mohou poslanci, v případě jejich dostupnosti, využít k cestám spojeným s jejich poslaneckým mandátem a s cestami na/z letiště. Tato vozidla jsou také využívána zahraničními delegacemi nebo

⁶ Eurostat: Net earnings and tax rates. Gross earnings. Single person without children, 100% of AW, vlastní výpočet

⁷ *Assemblée Nationale: Fiche de synthèse n°17: La situation matérielle du député* [online]. [cit. 2017-12-11].

Dostupné z: <http://www2.assemblee-nationale.fr/decouvrir-l-assemblee/role-et-pouvoirs-de-l-assemblee-nationale/le-depute/la-situation-materielle-du-depute>

⁸ Kvestoři jsou odpovědní za finanční a interní řízení Národního shromáždění. Kvestoři jsou 3.

⁹ Dostupné z: <https://www.legifrance.gouv.fr/eli/loi/2017/9/15/JUSC1715753L/jo/texte>

při protokolárních misích. Pokud není vozový park schopen uspokojit všechny požadavky poslanců, využívá Národní shromáždění pařížské taxi. Roční strop pro proplacení nákladů na taxi je po předložení dokladů 2 750 €. Na žádost poslance mu Národní shromáždění poskytne kartu na jméno, na základě které může bezplatně využívat hromadnou dopravu v Paříži.

Co se týče letecké dopravy, Národní shromáždění hradí každoročně:

- Pro metropolitní poslance (poslance evropské části Francie) 80 letů mezi Paříží a volebním obvodem běžných aerolinek a 12 letů do destinace mimo volební obvod v evropské části Francie
- Pro zámořské poslance roční kredit v hodnotě 26 letů v ekonomické třídě mezi Paříží a volebním obvodem a pro poslance z komunity v Pacifiku ve výši 16 letů v ekonomické třídě mezi Paříží a volebním obvodem a 8 letů do jakékoliv destinace v evropské části Francie
- Pro poslance reprezentující francouzské občany žijící mimo Francii roční kredit – pro poslance šesti evropských volebních obvodů ve výši 80 letů v prémiové nebo ekonomické třídě mezi jejich volebním obvodem a Paříží – a pro poslance pěti mimo evropských volebních obvodů ve výši 30 letů v ekonomické třídě mezi jejich volebním obvodem a Paříží a 8 letů do jakékoliv destinace v evropské části Francie

Každý poslanec má k dispozici kancelář v sídle Národního shromáždění.

Poslanci mají přístup na internet, e-mail a množství právních a ekonomických databází. Dále mají poslanci nárok na víceleté příspěvky na telefonické a počítačové vybavení, zejména ve volebních obvodech. Pro nově zvolené poslance během 15. volebního období jde o částku 15 500 €, pokud začnou vykonávat mandát během prvních 3 let volebního období a 12 000 € resp. 10 000 € v případě, že mandát začnou vykonávat ve 4 nebo 5 roce volebního období.

Pro poslance, kteří obdrželi příspěvek již ve 14. volebním období, činí tento příspěvek 13 000 € v případě, že se začnou vykonávat mandát během prvních 3 let volebního období a 11 500 € resp. 10 000 € v případě, že začnou vykonávat mandát ve 4 nebo 5 roce volebního období.

Seznam způsobilých výdajů, na které lze příspěvek použít je přesně vymezen. Výdaje poslanců jsou propláceny zpětně, na základě předložených dokladů.

Telefonické služby poslance do všech zemí EU a zámořských teritorií ze sídla parlamentu hradí Národní shromáždění. Národní shromáždění dále hradí 5 mobilních linek (mobily a tablety) a pevnou linku a internetové služby v poslaneckých kancelářích ve volebních obvodech. Hrazená částka se liší podle vzdálenosti volebního obvodu. U metropolitních poslanců je částka stanovena na 4 200 € ročně a u poslanců ze zámořských teritorií je to 7 670 € ročně.

Poštovní služby související s výkonem poslaneckého mandátu jsou hrazeny do výše 12 000 € ročně.

Poslanci dále mají možnost přespat ve své kanceláři (tuto možnost má 250 poslanců) nebo se nechat ubytovat v jednom z 51 pokojů v rezidenci Národního shromáždění (poslanec musí přispět 30 €/noc). Pokud se poslanec nemůže z kapacitních důvodů ubytovat v rezidenci, má nárok na částečnou úhradu výdajů na hotelové ubytování v Paříži. Limit náhrady včetně turistické daně činí 200 €, poslanec se podílí částkou 30 €. Snídaně a parkování jsou uhrazeny vždy a do ceny ubytování se nezapočítávají. Národní shromáždění má uzavřenou smlouvu s 5 partnerskými hotely, které garantují určitý počet míst pro poslance v pondělí, úterý a středy, za zvýhodněných sazeb.

V těchto hotelích je cena za noc, včetně turistické daně, plně poslanci nahrazena (po odečtení 30 € za noc).

Maďarsko

A) Plat poslanců

Výše odměny poslanců upravuje § 104 a násl. zákona XXXVI z roku 2012 o Národním shromáždění (2012. évi XXXVI. Törvény az Országgyűlésről¹⁰). Poslanec má nárok na měsíční odměnu, která se rovná výši odměny náměstka státního tajemníka, ta se skládá ze základní odměny (1 100 €), doplňkového příplatku (50 %) a příplatku za vedení (65 %) podle zákona o úřednících ve veřejné službě. V březnu 2017 byl základní plat poslance 747 878 HUF (cca 2 423 €). Poslancům nenáleží 13. plat. Odměna poslance je předmětem daně z příjmu. Podle dostupných údajů Eurostatu byl měsíční průměrný hrubý výdělek v Maďarsku v roce 2015 852,72 €. ¹¹

Výše odměny vyplácené poslanci se poměrně snižuje, pokud se poslanec bez předchozí omluvy neúčastní více než jedné čtvrtiny hlasování uvedených v návrhu programu schůze nebo schůzí Národního shromáždění během jednoho měsíce. Odměny se snižují i těm poslancům, kteří se ze zasedání Národního shromáždění neomluvili, a Národní shromáždění není usnášeníschopné, to platí i pro zasedání výborů, maximálně však o jednu třetinu.

B) Příplatky funkcionářů

Předseda Národního shromáždění pobírá odměnu a náhrady jako premiér Maďarska podle zákona XLIII z roku 2010 o ústředních orgánech státní správy a postavení členů vlády a státních tajemníků¹². Místopředseda Národního shromáždění a předseda poslaneckého klubu má nárok na odměnu ve stejné výši jako ministr. Místopředseda poslaneckého klubu, předseda výboru a parlamentní notář má nárok na odměnu ve stejné výši jako státní tajemník. Místopředseda výboru má nárok na odměnu poslance vynásobenou koeficientem 1,2.

C) Poslanecké náhrady

Cestovní náhrady: poslanec je oprávněn využívat nepřenositelnou palivovou kartu na čerpacích stanicích. Palivovou kartu nelze převést na hotovost. Měsíční částka je hodnota pohonných hmot (stanovená finančním úřadem pro potřeby účtování nákladů na pohonné hmoty) potřebných k pokrytí následujících vzdáleností v případě, že je místo pobytu poslance

- a) v Budapešti: 2000 km
- b) ve vzdálenosti 1-100 km od Budapešti: 3000 km
- c) ve vzdálenosti 101-150 km od Budapešti: 3500 km
- d) ve vzdálenosti 151-200 km od Budapešti: 4000 km
- e) ve vzdálenosti 201-250 km od Budapešti: 4500 km
- f) ve vzdálenosti 251-300 km od Budapešti: 5000 km
- g) ve vzdálenosti více než 300 km od Budapešti: 5500 km

¹⁰ V anglickém překladu dostupný z:

<http://www.parlament.hu/documents/125505/138409/Act+XXXVI+of+2012+on+the+National+Assembly/b53726b7-12a8-4d93-acef-140feef44395>

¹¹ Eurostat: Net earnings and tax rates. Gross earnings. Single person without children, 100% of AW, vlastní výpočet

¹² 2010. évi XLIII. Törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról, v maďarském znění dostupný z: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=131577.331916

V případě poslance zvoleného v jednotlivém volebním obvodu se částka zvýší o následující sazbu, pokud je velikost volebního obvodu

- a) mezi 850 a 1150 km²: 10%
- b) mezi 1151 a 1400 km²: 20%
- c) mezi 1401 a 1650 km²: 30%
- d) mezi 1651 a 1900 km²: 40%
- e) nad 1901 km²: 50%

Předsedovi a bývalým předsedům Národního shromáždění je poskytnuto auto s řidičem. Místopředseda Národního shromáždění a předseda parlamentní skupiny jsou oprávněni používat osobní automobily k osobním a úředním účelům. Pro místopředsedu Národního shromáždění poskytne kancelář Národního shromáždění osobní automobil a pokrývá náklady na jeho užívání. Pro předsedy parlamentních skupin je určen limit pro proplácení nákladů.

V případě, že se poslanec vzdá práva na palivovou kartu, jsou mu propláceny cestovní výdaje, které mu vzniknou ve vnitrostátní veřejné hromadné přepravě až do výše částky, na kterou by měl nárok v případě využití palivové karty.

Náklady na ubytování: na základě žádosti má poslanec právo užívat dům nebo byt v Budapešti v minimální výměře 35 m² a v maximální výměře 50 m², který poskytne kancelář Národního shromáždění, v případě, že nejsou splněny následující podmínky:

- a) poslanec nebo jeho blízký příbuzný žijící s ním ve společné domácnosti vlastní nemovitost evidovanou jako dům nebo byt v katastru nemovitostí nebo,
- b) je jako veřejný činitel oprávněn užívat byt nebo pobírat náhradu nebo jiný benefit spojený s podporou ubytování v Budapešti.

Pokud poslanec nevyužije výše uvedené možnosti, je oprávněn požádat o vhodné hotelové ubytování v Budapešti, které zajišťuje kancelář Národního shromáždění, po dobu, která je nutná pro výkon mandátu poslance, každý měsíc až do výše 25 % odměny poslance. Místopředseda Národního shromáždění a předseda parlamentní skupiny mají nárok na oficiální byt v Budapešti.

Dále mají poslanci nárok na úhradu nákladů na kancelářské prostory, které zajišťuje kancelář Národního shromáždění. Každému poslanci je poskytnut kancelářský nábytek a vybavení v odpovídajícím standardu, stejně jako náhrada nákladů spojených s provozem kanceláře nebo kanceláří (zejména zemní plyn, elektřina, dodávky vody, dálkové vytápění, kanalizace a odpady, internet, telefonní služby, vysílací a faxové služby). Maximální výše náhrady činí 50 % poslaneckého platu.

Činnosti poslanců napomáhají osoby financované kanceláří Národního shromáždění. Výdaje na poslanecké asistenty hradí kancelář Národního shromáždění tak, že poslanci poskytne částku rovnající se platu poslance. Poslanec se může vzdát této náhrady ve prospěch předsedy parlamentní skupiny.

Poslanec je dále oprávněn, prostřednictvím kanceláře Národního shromáždění, využívat zdarma poštovní a elektronické telekomunikační služby nezbytné k výkonu mandátu, mobilní telefonní služby (je stanoven limit), kancelář Národního shromáždění poskytne členovi možnost a zajistí podmínky pro použití elektronického podpisu, poslanec je oprávněn bezplatně využívat analytické, informační a dokumentační služby provozované kanceláří Národního shromáždění a dále je oprávněn bezplatně používat publikace a úřední dokumenty Národního shromáždění.

Náhrady poskytované poslaneckým klubům:

- poslanecký klub má ke krytí výdajů spojených s jeho fungováním nárok na desetinásobek odměny poslance a na 30 % odměny poslance za každého člena poslaneckého klubu v případě vládnoucích stran a na 40 % odměny poslance za každého člena poslaneckého klubu v případě opozičních stran (nezávislý poslanec má nárok na 40 % odměny poslance)
- poslanecký klub má nárok na kanceláře v budově parlamentu nebo v budově kanceláře Národního shromáždění, kancelářský nábytek a vybavení nezbytné pro fungování parlamentní skupiny a činnosti jejích členů a krytí výdajů na provoz těchto kancelářů (nezávislý poslanec má rovněž právo na kancelář, vybavení a krytí nákladů na provoz), kancelářské vybavení a náklady na provoz kanceláře se hradí do výše 20 % odměny poslance
- poslanecký klub má dále v závislosti na velikosti nárok na podporu své činnosti zaměstnanci kanceláře Národního shromáždění:
 - o 5 zaměstnanců, pokud má klub méně než 10 členů
 - o 7 zaměstnanců, pokud má klub mezi 11 a 20 členy
 - o 10 zaměstnanců, pokud má klub mezi 21 a 34 členy
 - o 12 zaměstnanců, pokud má klub mezi 35 a 50 členy
 - o 15 zaměstnanců, pokud má klub více než 50 členů

Německo

A) Plat poslanců

Plat poslanců upravuje zákon o poslancích z 18. února 1977 (*Abgeordnetengesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 21. Februar 1996 (BGBl. I S. 326), das zuletzt durch Artikel 12 des Gesetzes vom 5. Januar 2017 (BGBl. I S. 17) geändert worden ist*¹³).

Podle § 11 odstavce prvního uvedeného zákona činí měsíční odměna poslance od 1. ledna 2015 9 082 €. Podle § 11 odstavce čtvrtého a pátého se tato odměna každoročně upravuje k 1. červenci, počínaje 1. červencem 2016. Základem je vývoj indexu nominálních výdělků vypočtených Federálním statistickým úřadem, který prezident Federálního statistického úřadu zašle předsedovi Spolkového sněmu do 31. března každého roku. Tento postup úpravy se použije v novém volebním období pouze tehdy, pokud Spolkový sněm přijme usnesení v tomto smyslu do tří měsíců následujících po ustavující schůzi. Není-li v této lhůtě přijato usnesení, poslední vypočtená částka odměny poslanců se použije, dokud Spolkový sněm nepotvrdí nebo nezmění úpravu v zákoně. Od 1. července 2017 je měsíční odměna poslance Spolkového sněmu 9 541,74 €, odměna je předmětem daně z příjmu. Poslanci nedostávají 13. plat.

Podle dostupných údajů Eurostatu byl měsíční průměrný hrubý výdělek v Německu v roce 2016 3 984,05 €.¹⁴

B) Příplatky funkcionářů

Předseda Spolkového sněmu pobírá plat ve výši 200 % platu poslance, místopředsedové pobírají plat ve výši 150 % platu poslance. Předsedové výborů, vyšetřovací výbory a studijní komise pobírají 115 % platu poslance. Tento plat je předmětem daně z příjmu.

¹³ Dostupné z: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_abgg/index.html

¹⁴ Eurostat: Net earnings and tax rates. Gross earnings. Single person without children, 100% of AW, vlastní výpočet

C) Poslanecké náhrady

Podle §12 odst. 1 zákona o poslancích náleží členům Spolkového sněmu k pokrytí nákladů vzniklých v souvislosti s výkonem jeho mandátu kompenzační náhrady ve formě peněžitých dávek a věcných dávek.

Člen spolkového sněmu obdrží měsíční příspěvek na výdaje (*Kostenpaushale*), který není předmětem daně z příjmu, na následující výdaje:

- výdaje na zřízení a údržbu poslanecké kanceláře mimo sídlo Spolkového sněmu (nájem, poplatky za služby, kancelářské potřeby, literatura a tisk, pošta)
- Dodatečné výdaje vzniklé v sídle Spolkového sněmu a cestovní výdaje (výdaje na druhý byt včetně daně za druhý domov v Berlíně), kromě výdajů na zahraniční pracovní cesty
- Cestovní výdaje na cesty uskutečněné v souvislosti s výkonem mandátu
- Další výdaje na práci ve volebních obvodech, reprezentativní funkce, pozvánky a výdaje na bydlení

Výše příspěvku na výdaje se každoročně upravuje k 1. lednu v souladu s růstem obecných životních nákladů všech domácností v předchozím roce. Od 1. ledna 2017 je výše příspěvku na výdaje 4 318,38 € měsíčně. Příspěvek na výdaje se vyplácí jako paušální částka bez nutnosti prokazovat vzniklé náklady. Předseda Spolkového sněmu obdrží doplňkový příspěvek na výdaje ve výši 1 023 € a místopředsedové ve výši 307 €.

V případě nepřítomnosti poslance v průběhu zasedacího týdne se snižuje měsíční příspěvek na výdaje. V případě neomluvené neúčasti v den plenárního zasedání se odečte částka 200 €, pokud je nepřítomnost předem oznámena, odečte se 100 €. Ve dnech zasedání bez plenární schůze se odečte částka 100 € nezávisle na oznámení. Pokud se poslanci, kteří podepsali prezenční listinu, neúčastní hlasování za použití hlasovacích karet na jméno, odečte se 100 €. Pokud je poslanec nepřítomen z důvodu nemoci a předloží lékařskou zprávu, odečte se částka 20 €. Stejná částka ve výši 20 € se odečte, pokud je poslanec nepřítomen z důvodu služební cesty do zahraničí, která byla schválena předsedou Spolkového sněmu. V případě nepřítomnosti na mateřské dovolené nebo v případě péče o nemocné dítě do 14 let věku se žádná částka neodečítá.

Po předložení dokladů, obdrží člen Spolkového sněmu náhradu za zaměstnance, který mu pomáhá s výkonem parlamentní práce. Nárok na tuto náhradu nelze převést na jiného člena Spolkového sněmu. Není možné poskytnout náhradu za zaměstnance, který je příbuzným člena Spolkového sněmu. Podrobnosti o výši náhrady a podmínkách poskytnutí, povinných minimálních požadavcích na pracovní smlouvu a dalších záležitostech se řídí zákonem o rozpočtu a prováděcími ustanoveními, která jsou přijata Radou starších (*Ältestenrat*). Od 1. února 2017 je na náhrady za zaměstnance určena částka 20 870 € měsíčně¹⁵. Platy a další výdaje na zaměstnance hradí kancelář Spolkového sněmu. Zaměstnanci nejsou státními zaměstnanci. Mezi zaměstnanci a kanceláří Spolkového sněmu neexistuje žádný smluvní vztah.

Věcné dávky (*Konto für Sachleistungen*) pro poslance zahrnují:

- poskytnutí plně vybavené kanceláře v sídle Spolkového sněmu,
- využití dopravních prostředků podle § 16 zákona o poslancích,

¹⁵ *Deutscher Bundestag: Mitarbeiter* [online]. [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: http://www.bundestag.de/abgeordnete/mdb_diaeten/1334d/260806

- používání oficiálních vozidel Spolkového sněmu,
- poskytování a používání společného informačního a komunikačního systému Spolkového sněmu a
- další služby Spolkového sněmu.

Člen Spolkového sněmu, který má právo výhradního užívání oficiálního automobilu, obdrží příspěvek na výdaje snížený o 25 procent.

Podle § 16 zákona o poslancích mají poslanci právo na bezplatné užívání veřejné dopravy a úhradu cestovních výdajů. Člen Spolkového sněmu má nárok na bezplatné využití všech dopravních prostředků železničního dopravce Deutsche Bahn AG. Pokud poslanec v rámci výkonu svého mandátu na území Spolkové republiky Německo použije vnitrostátní leteckou dopravu, spací vozy nebo jiný druh železniční dopravy mimo rámec místní sítě veřejné dopravy, uhradí se mu náklady na základě předložené jízdenky až do výše nejvyšší třídy.

Polsko

A) Plat poslanců

Podle zákona o výkonu mandátu poslance a senátora z 9. května 1996 (*Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, Dziennik Ustaw 2016, Poz. 1510¹⁶*) mají poslanci v době výkonu mandátu nárok na poslanecký plat, který se vyplácí měsíčně i za měsíce, ve kterých poslanec nevykonával mandát po celou dobu, ve výši platu náměstka státního tajemníka podle zákona z 31. července 1981 o odměňování osob zastávající vedoucí pozice ve státě (*Ustawa z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, Dz.U. 1981 nr 20 poz. 101¹⁷*). V březnu 2017 činil základní plat poslance 10 020,80 PLN měsíčně (cca 2 385 €).

V případě, že má poslanec jiný příjem (nevyužil práva na neplacené volno u zaměstnavatele, samostatně nebo s jinými osobami podniká nebo nepozastavil výplatu starobního nebo invalidního důchodu), poslanecký plat mu nenáleží. V odůvodněných případech může předsednictvo Sejmu na žádost poslance rozhodnout, že mu i v takovém případě bude poslanecký plat náležet.

Principy srážek z platu poslanců, kteří z důvodu zjevného porušení procedurálních pravidel zabránili Sejmu v jeho práci, a kteří se bez omluvy nedostavili na jednání Sejmu nebo jeho orgánu upravuje jednací řád Sejmu v čl. 23–25.¹⁸

Podle dostupných údajů Eurostatu byl měsíční průměrný hrubý výdělek v Polsku v roce 2015 982,32 €.¹⁹

B) Příplatky funkcionářů

Podle § 26 zákona o výkonu mandátu poslance a senátora se poskytují následující příplatky:

- 20 % poslaneckého platu pro osoby vykonávající funkci předsedy výboru
- 15 % poslaneckého platu pro osoby vykonávající funkci místopředsedy výboru
- 10 % poslaneckého platu pro osoby vykonávající funkci předsedy stálého podvýboru

¹⁶ Dostupné z: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19960730350>

¹⁷ Dostupné z: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19810200101/U/D19810101Lj.pdf>

¹⁸ V anglickém překladu dostupné z:

http://oide.sejm.gov.pl/oide/en/index.php?option=com_content&view=article&id=14798:the-standing-orders-of-the-sejm-of-the-republic-of-poland&catid=7&Itemid=361

¹⁹ Eurostat: Net earnings and tax rates. Gross earnings. Single person without children, 100% of AW, vlastní výpočet

Předsednictvo Sejmu a předsednictvo Senátu může:

- upravit jiné okolnosti než výše uvedené, které odůvodňují platbu dodatečných příplatků k platu a stanovit jejich výši
- stanovit výbory, jejichž členové dostávají příplatky k platu a stanovit jejich výši
- upřesnit postup výplaty příplatků

V případě souběhu nároků na dva nebo více dodatečných příplatků se příplatky vyplatí ve výši, která nepřekročí 35 % poslaneckého platu.

Plat maršálka Sejmu a jeho zástupce upravuje zákon z 31. července 1981 o odměňování osob zastávající vedoucí pozice ve státě (viz výše) a na jeho základě vydané nařízení prezidenta Polské republiky z 25. ledna 2002 o podrobných pravidlech odměňování osob ve vedoucích pozicích ve státě (*ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 25 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze*²⁰). Základ pro výpočet platu stanoví zákon o rozpočtu. Podle výše uvedeného nařízení se základní plat a funkční příplatek maršálka Sejmu a jeho zástupce vypočítá jako součin základu s uvedenými koeficienty. Pro maršálka Sejmu je koeficient základního platu 6,2 a koeficient pro funkční příplatek 2,0. Pro jeho zástupce jsou tyto koeficienty 5,7 a 1,6. Plat maršálka se dále navyšuje o příspěvek za počet let práce ve vládních úřadech ve výši 5 % měsíčního základu platu po 5 letech. Tento příplatek se zvyšuje o 1% za každý následující rok práce, dokud nedosáhne 20% měsíčního základního platu. Maršálek Sejmu má nárok na benefity podle zákona o státních úřednících.

V dubnu 2016 byl plat maršálka Sejmu 14 484,98 PLN (cca 3 295 €) a jeho zástupce 12 895,16 PLN (cca 2 930 €).

C) Poslanecké náhrady

Parlamentní denní náhrada (*dieta parlamentarna*): poslanec má nárok na finanční příspěvek na pokrytí nákladů spojených s výkonem mandátu v paušální výši 25 % poslaneckého platu (2 505,20 PLN). Parlamentní denní náhrady nejsou předmětem daně z příjmu a nelze je zabavit v exekuci. Parlamentní denní náhrada se poskytuje i v případě, že poslanec nepobírá poslanecký plat.

Nárok na bezplatné cestování v Polsku: poslanci mají nárok na bezplatné cestování prostředky hromadné dopravy po celé zemi, vnitrostátní leteckou dopravu a městskou hromadnou dopravu.²¹

Poslancům jsou dále poskytovány prostředky na pokrytí nákladů na ubytování mimo místo trvalého pobytu a hlavního města v souvislosti s výkonem mandátu. Podle usnesení č. 10 prezidia Sejmu z 6. února 2008 se náhrada se poskytuje na základě předložených faktur do maximální výše 7 600 PLN za rok.

Poslanec, který nemá trvalý pobyt v hlavním městě, má nárok na ubytování v Poslaneckém hotelu. V případě, že Poslanecký hotel nemá dostatečnou kapacitu, může si poslanec pronajmout byt. Cena ubytování v Poslaneckém hotelu, stejně jako náhrada, kterou může poslanec obdržet

²⁰ Dostupné z: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20020100091/O/D20020091.pdf>

²¹ Podrobnosti upravuje vyhláška Ministerstva dopravy z 28. prosince 2001 dostupná z:

[http://orka.sejm.gov.pl/BOP_info.nsf/0/2AEBD4B45B782678C125734E0036BA88/\\$file/IMG.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/BOP_info.nsf/0/2AEBD4B45B782678C125734E0036BA88/$file/IMG.pdf)

za nájem bytu je podle usnesení prezidia Sejmu č. 39 z 10. prosince 1997 2 200 PLN (cca 500 €) měsíčně.

Finanční prostředky na pokrytí nákladů spojených s vytvořením a provozem poslanecké kanceláře ve výši 14 200 PLN (poslanec je povinen zřídit si nový bankovní účet, na který budou přiděleny finanční prostředky na pokrytí nákladů na provoz kanceláře). Tato částka je určena mimo úhrad na pronájem a provoz kanceláře, také na platy zaměstnanců kanceláře (asistentů) a může být využita na automobilové náklady poslance (do určitého počtu km za měsíc) a na odborné posudky připravené na žádost poslance přímo experty (nikoliv odděleními parlamentních výzkumných služeb nebo odborníky na žádost těchto oddělení). Správnost čerpání částky se ověřuje každý rok (dochází k vyúčtování na základě předložených faktur) nejpozději 31. ledna nebo do 30 dnů po ukončení mandátu poslance.

Další benefity poslanců zahrnují: nárok na úřední časopisy a tiskoviny Sejmu a Senátu, nárok na obálky a dopisní papír označené příslušným tiskem a poštovní služby, právo používat služební vozy s řidičem na území Varšavy a náhrady za zahraniční delegace (vypořádané na základě zprávy pověřeného poslance na základě účtů a faktur).

Poslanecké kluby a skupiny mají nárok na příspěvek podle společného nařízení maršálka Sejmu a maršálka Senátu č. 1 o určení finančních příspěvků na pokrytí nákladů na činnost poslaneckých, senátních a parlamentních klubů a kruhů a jejich kanceláří (*Zarządzenie Nr 1 Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia wysokości środków finansowych na pokrycie kosztów działalności klubów i kół poselskich, senackich i parlamentarnych oraz ich biur*²²). Kancelář Sejmu zajišťuje pro parlamentní kluby, skupiny a týmy technické a finanční podmínky jejich činnosti v sídle Sejmu.

Prostředky pro nezařazeného poslanci upravuje usnesení č. 25 prezidia Sejmu z 25. srpna 2001 o službách pro nezařazeného poslance Sejmu²³. Nezařazenému poslanci se poskytuje příspěvek stanovený prezidiem Sejmu, vybavené kanceláře v budově Sejmu a organizační, tiskové a poštovní služby v souvislosti s výkonem mandátu.

Rakousko

A) Plat poslanců

Plat a náhrady poslanců upravuje federální zákon o odměňování osob v nejvyšších federálních funkcích, členů Národní rady a Federální rady (Federální zákon o odměňování) č. 64/1997 (*Bundesgesetz über die Bezüge der obersten Organe des Bundes, der Mitglieder des Nationalrates und des Bundesrates (Bundesbezügegesetz - BBezG) BGBl I. Nr. 64/1997*²⁴). Členové rakouské Národní rady dostávají měsíční plat ve výši 8 755,80 € 14x za rok. Tento plat je předmětem daně z příjmu. V případě nepřítomnosti poslance se plat nekrátí.

Podle dostupných údajů Eurostatu byl měsíční průměrný hrubý výdělek v Rakousku v roce 2016 3 700,75 €.²⁵

²² Dostupné z:

http://www.senat.gov.pl/gfx/senat/userfiles/public/bss/dokumenty/new/170630/z_nr1_wspolne_26-04-2016_zm2017.doc

²³ Dostupné z:

http://orka.sejm.gov.pl/BOP_info.nsf/0/C98CE79B60EAC4F4C12579B50039BB5B/%24File/UPS2001025-ujed3.pdf

²⁴ V anglickém překladu dostupný z: <https://www.parlament.gv.at/ENGL/PERK/RGES/BBG/>

²⁵ Eurostat: Net earnings and tax rates. Gross earnings. Single person without children, 100% of AW, vlastní výpočet

B) Příplatky funkcionářů

Příplatky za funkci se vztahují pouze na předsedu Národní rady (210 % platu poslance), druhého a třetího místopředsedu Národní rady (170 % platu poslance) a předsedy poslaneckých klubů/parlamentních skupin (170 % platu poslance). Místopředsedům parlamentních skupin/poslaneckých klubů, předsedům výborů nebo jejich členům příplatky nenáleží.

C) Poslanecké náhrady

V Rakousku neexistuje taxativní výčet způsobilých nákladů, za které se poskytují náhrady. Zákon pouze vylučuje náhradu nákladů na zábavu.

Členové Národní rady jsou oprávněni čerpat náhrady za skutečné (prokázané) náklady, které jim vznikly v souvislosti s výkonem mandátu až do výše 538 € měsíčně 12x za rok. Tato částka může být vyšší pouze v závislosti na době cesty mezi jejich domovským městem a parlamentem (pro členy Národní rady, jejichž domov se nachází v takové vzdálenosti od Parlamentu, že doba jejich cestování do Parlamentu s přihlédnutím k aktuálním podmínkám provozu je delší než jedna hodina, se tato částka zvyšuje o 50% za každou půlhodinu). Částka se rovněž zvyšuje osobám se zdravotním postižením.

Demonstrativní výčet nákladů, na které se náhrada poskytuje, zahrnuje:

- Náklady na kancelářské prostory (nájem a související poplatky)
- Pracovní náklady (telefon, poštovní služby, internet)
- Kancelářské potřeby a dokumentace (odborné publikace, tisk, publikace nebo distribuce specializovaných materiálů)
- Náklady na kancelářské vybavení (nákup, pronájem, instalace, provoz, údržba a opravy kancelářského vybavení)
- Administrativní náklady (vedení účetnictví, personální náklady, které nesouvisí s příspěvkem na parlamentní asistenty)
- Cestovní náklady (jízdenky na letadlo, vlak, tramvaj, autobus, taxi, příspěvek na užívání automobilu ve výši 0,42 EUR/km)

Poslancům jsou poskytovány náhrady vzniklé v souvislosti s pracovními cestami spojenými s výkonem funkce podle nařízení vlády o cestovních výdajích státních úředníků č. 133/1955²⁶ v nejvyšší sazbě.

Parlamentní asistenti jsou placeni dle zákona o parlamentních asistentech BGBl č. 288/1992 (*Bundesgesetz über die Beschäftigung parlamentarischer Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter (Parlamentsmitarbeiterinnen- und Parlamentsmitarbeitergesetz – ParlMG)*)²⁷. Podle zákona je stanovena maximální částka, kterou má poslanec k dispozici na výplaty asistentů. Částka je stanovena jako procentní podíl platu federálních úředníků. V březnu 2017 tato částka činila 5 229 € za měsíc.

²⁶ Verordnung der Bundesregierung vom 29. März 1955, betreffend die Gebühren bei Dienstreisen, Dienstverrichtungen im Dienstort, Dienstzuteilungen und Versetzungen (Reisegebührenvorschrift 1955). Dostupné z: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10008156>

²⁷ Dostupný z: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/ErV/ERV_1992_288/ERV_1992_288.html

Slovensko

A) Plat poslanců

Plat poslanců upravuje zákon č. 120/1993 Z.z., o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky²⁸. Podle § 2 citovaného zákona náleží poslanci plat ve výši trojnásobku průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství Slovenské republiky za předchozí kalendářní rok. Podle § 29o citovaného zákona pak poslanci náleží v roce 2017 plat a paušální náhrady ve výšce určené v roce 2011, tzn., že v roce 2017 je základní plat poslance 1 961 €. Základní plat se dále snižuje podle podílu hrubého domácího produktu (HDP) a schodku veřejných financí následujícím způsobem:

- pokud je podíl schodku veřejných financí a HDP za rok předcházející roku, na který se plat poslance vypočítává, roven nebo vyšší než 0,07, základní plat se sníží o 0,15 násobek průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství SR za předchozí rok;
- pokud je podíl schodku veřejných financí a HDP za rok předcházející roku, na který se plat poslance vypočítává, roven nebo vyšší než 0,05 a nižší než 0,07, základní plat poslance se sníží o 0,1 násobek trojnásobku průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství SR za předchozí rok;
- pokud je podíl schodku veřejných financí a HDP za rok předcházející roku, na který se plat poslance vypočítává, roven nebo vyšší než 0,03 a nižší než 0,05, základní plat se sníží o 0,05 násobek trojnásobku průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství SR za předchozí rok.

Poslanci nenáleží 13. plat, plat je předmětem daně z příjmu.

B) Příplatky funkcionářů

Podle § 3 citovaného zákona náleží poslancům následující funkční příplatky:

- předsedovi Národní rady SR náleží funkční příplatek ve výši 497,91 €
- místopředsedovi Národní rady SR náleží funkční příplatek ve výši 331,94 €
- předsedovi výboru Národní rady SR patří funkční příplatek ve výši 165,97 €
- místopředsedovi výboru Národní rady SR patří funkční příplatek ve výši 82,99 €

Funkční příplatky jsou předmětem daně z příjmu.

C) Poslanecké náhrady

Paušální náklady a náhrady dalších výdajů poslanců upravuje § 4 citovaného zákona.

Poslanci náleží diety a náhrady dalších výdajů spojených s výkonem jeho funkce (dále jen „paušální náhrady“) ve výši 1,8 násobku průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství Slovenské republiky za předchozí kalendářní rok, pokud má trvalý pobyt v Bratislavském kraji, zaokrouhloho nahoru na celé euro a ve výši 2,1 násobku průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství Slovenské republiky za předchozí kalendářní rok, pokud má trvalý pobyt mimo Bratislavský kraj, zaokrouhloho nahoru na celé euro. Tato paušální náhrada není předmětem daně. Paušální náhrada se v roce 2017 pohybuje ve výši 1 385, resp. 1 615 €.

²⁸ Dostupný z: <http://www.epi.sk/zz/1993-120>

Poslanci kromě toho náleží náhrada za ubytování v prokázané výši, pokud cestu provedl v souvislosti s výkonem poslanecké funkce a cestovní náhrady při cestách do zahraničí, které souvisejí s výkonem poslanecké funkce.

Poslanci náleží technické prostředky nezbytné pro výkon jeho mandátu v rozsahu a za podmínek stanovených usnesením Národní rady; po skončení volebního období mu zůstávají.

Poslanec s trvalým pobytem mimo Bratislavský kraj má právo na ubytování v zařízení Kanceláře Národní rady Slovenské republiky nebo na úhradu nákladů kanceláří Národní rady v ubytovacích zařízeních, která určí kancelář Národní rady.

K zajištění výkonu mandátu poskytne kancelář národní rady poslanci přiměřeně vybavenou kancelář v prostorách kanceláře Národní rady. Poslanec si může zřídit i jinou kancelář kromě kanceláře uvedené v první větě.

Na výkon odborných a administrativních prací spojených s činností poslanecké kanceláře poskytne kancelář Národní rady poslanci asistenta, se kterým po dohodě s poslancem uzavře smlouvu o zabezpečení služeb asistenta poslance. Předpokladem pro výkon funkce asistenta je minimálně ukončené úplné střední všeobecné vzdělání nebo úplné střední odborné vzdělání. Poslanec může mít nejvýše tři asistenty. Asistent může vykonávat funkci pouze pro jednoho poslance. Částka na odměnu asistenta a na výdaje na provoz poslanecké kanceláře nesmí dohromady za měsíc přesáhnout 2,7 násobek průměrné nominální měsíční mzdy zaměstnance v hospodářství Slovenské republiky za předchozí kalendářní rok zaokrouhleno nahoru na celé euro. Podle § 290 odst. 2 zákona č. 120/1993 Z.z. je odměna asistenta poslance a výdaje na provoz poslanecké kanceláře stejná jako v roce 2011. V roce 2017 činí tedy tato částka 2 077 €. Částku hradí kancelář Národní rady. Podrobnosti úhrady stanovuje usnesení Národní rady č. 267 z 15 prosince 2010.²⁹

Poslanec může bezplatně používat prostředky osobní železniční dopravy toho železničního podniku, který má uzavřenou smlouvu o dopravních službách ve veřejném zájmu.

Předseda Národní rady SR má během výkonu své funkce právo bezplatně užívat přiměřeně vybavený byt. Místopředseda Národní rady SR má obdobné právo pouze tehdy, pokud má trvalý pobyt mimo sídlo Národní rady. Kromě toho mají předseda a místopředseda NR SR během výkonu své funkce právo bezplatně používat služební motorové vozidlo a právo na zřízení a bezplatné používání účastnické telefonní stanice.

Ztráta nároků:

Pokud se poslanec bez řádného omluvy nezúčastní alespoň dvou jednacích dnů schůzí Národní rady nebo jejích výborů, do kterých byl zvolen, v období jednoho kalendářního měsíce, ztrácí nárok na polovinu platu, polovinu funkčního příplatku a polovinu paušálních náhrad, které by mu jinak patřily na následující měsíc nebo na kalendářní měsíc po ukončení řízení podle § 63 zákona č. 350/1996 Z.z., *o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky*.

Pokud se poslanec bez řádného omluvy nezúčastní nejméně čtyř jednacích dnů schůzí národní rady nebo jejích výborů, do kterých byl zvolen, v období jednoho kalendářního měsíce, ztrácí nárok na plat, funkční příplatek a paušální náhrady, které by mu jinak patřily na následující měsíc nebo na kalendářní měsíc po ukončení řízení podle § 63 zákona č. 350/1996 Z.z., *o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky*.

²⁹ Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Static/sk-SK/NRSR/Doc/zd_informacie-kancelarie-asistenti.pdf

Závěr

Pro určení výše platu poslance neexistuje ve zkoumaných zemích jednotný systém. Země jako Česká republika a Slovensko spojují výši poslaneckého platu s průměrným měsíčním výdělkem zaměstnance. V Rakousku je plat poslance stanoven jako pevná částka zákonem. Německo uplatňuje kombinaci obou systémů, když se částka stanovená zákonem upravuje podle vývoje průměrných mezd. Zbylé země, tedy Francie, Maďarsko a Polsko spojují výši platu poslance s platy úředníků ve státní správě.

Všechny země upravují příplatky pro parlamentní funkcionáře. V zásadě činí příplatek pro předsedu komory parlamentu přibližně dvojnásobek platu poslance, s výjimkou Slovenska, kde příplatek předsedy komory činí pouze cca 25 %. Všechny země, kromě Rakouska, poskytují příplatky předsedům výborů.

Poslanecké náhrady a jejich výše se liší v každé zemi, všude se však uplatňuje kombinace paušálních náhrad a náhrad, které mohou být poskytnuty pouze na způsobilé náklady po řádném vyúčtování. Nejvyšší paušální náhrady jsou poskytovány francouzským poslancům (5 840 € měsíčně), což byl zřejmě důvod, proč bude tato částka a způsob jejího vyplácení od 1. ledna 2018 změněn. V Německu je paušální náhrada poskytována ve výši 4 318,38 €, což překvapivě kontrastuje s částkou 358 € za měsíc v Rakousku, která je dokonce nižší než paušální náhrada na reprezentaci poslance v České republice. Ve všech zemích se poskytují prostředky na platy asistentů poslanců.

Zdroje

- Dotaz Evropského centra pro parlamentní výzkum a dokumentaci (European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)) č. 3488 – Allowances to members of national parliaments.
- Dotaz Evropského centra pro parlamentní výzkum a dokumentaci (European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)) č. 3358 – Questionnaire on the material situation of deputies/ situation matérielle des députés.
- Dotaz Evropského centra pro parlamentní výzkum a dokumentaci (European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)) č. 3125 – Remuneration of parliamentarians.
- Citované právní předpisy.
- Další zdroje uvedené v poznámkách pod čarou.